

SÈRIE 1**OPCIÓ A****Exercici 1**

Obra 1: *El dinar campestre*, d'Édouard Manet.

Cronologia: 1863.

Context: Segon Imperi francès amb Napoleó III, proper a l'adveniment de la Tercera República l'any 1870. *El dinar campestre* va ser desestimat pel jurat del *Salon* de 1863, però va ser exposat junt amb altres obres rebutjades al *Salon des Réfusés*, convocat per ordre del propi Emperador Napoleó III.

Fets històrics i culturals: Guerra de Secessió nordamericana (1861-1865). Primera Internacional (1864). *El Capital* de Karl Marx (1867). Primer Concili Vaticà: dogma de la infal·libilitat del Papa (1869). Importància de la crítica d'art.

Estil: Realisme

Anàlisi formal: Les figures estan escassament modelades, resultant gairebé planes. L'acabat és detallat [formes tancades] en algunes zones, però en d'altres la pinzellada és completament solta i molt marcada.

Composició estructurada en tres plans horitzontals sobreposats: a sota hi ha una panera amb fruites, pa i els vestits de les dues dones; al centre, una noia nua i dos homes vestits, i darrera d'aquests, una altra dona, vestida amb roba interior, remullant-se en un rierol. Les figures s'insereixen en un triangle, de manera que es pot parlar de composició tancada i unitària. El punt de fuga es troba situat al petit tros de cel pintat a la part alta de la tela.

El quadre presenta algunes deficiències formals que en l'època varen ser molt criticades: la llum té una incidència poc natural, mentre que la profunditat està defectuosament resolta, i això fa que la dona que es banya aparenti surar a l'aire. finalment, la postura del nu resulta poc coherent.

Models plàstics: Concert campestre de Ticià.

Tema: L'escena es basa en una excursió campestre, costum propi de les classes mitjanes parisenques, a Argenteuil (oest de París), als boscos a la vora del Sena. Els personatges que apareixen són individus reals del cercle d'amistats de l'autor (el seu germà Gustave, l'escultor holandès Ferdinand Leenhoff, la seva esposa Susanne Manet –de soltera Leenhoff-, la model Victorine Meurent) que varen posar per ell per a la realització del quadre.

No es demana el nom dels personatges representats en la composició.

L'obra va ser mal rebuda per la majoria d'entesos, tant per objeccions morals com artístiques. Moralment, es considerava de mal gust no exactament el nu femení atès que la pintura de l'època representava sovint nus amb forta càrrega eròtica, però es reservaven per a uns temes que els feien admissibles (mitologia, al·legoria...). Un nu contextualitzat en la realitat quotidiana (una innocent excursió burgesa) es va veure com una mena d'apologia del llibertinatge. Artísticament, a les deficiències abans esmentades, intolerables en una època en què la perfecció tècnica es valorava molt, s'hi afegia el format del quadre, reservat pels temes "grans" i inapropiat per a temes "menors".

Significat: El quadre ha estat interpretat com una mena de manifest en imatges d'allò que la pintura moderna havia de ser per Manet. No ocultar la contemporaneïtat (personatges i

vestits i costums *actuals*), llibertat de l'artista en el seu treball, per damunt de convencions representatives de tota mena, etc. Però Manet sabia que la seva obra provocaria escàndol, en aquest sentit l'autor pren una postura deliberadament provocadora, cosa després molt comú en ell.

Puntuació: Es valorarà específicament no tant la quantitat de coneixements sobre l'obra concreta que es proposa sinó l'aplicació ordenada i coherent de l'esquema proposat.

La primera i la segona qüestió del primer exercici estan íntimament relacionades. Un comentari que no tingui res a veure o molt poc amb l'esquema es considerarà que no respon la pregunta formulada a la segona qüestió del primer exercici. El corrector, malgrat la no adequació a l'esquema, haurà de valorar allò que l'alumne aporta referent a:

cronologia i context històric i cultural [0'50 punts];

estil [0'50 punts];

característiques compositives i formals [2 punts];

tema i significat [1 punt].

La NO ADEQUACIÓ resta 1 punt i mig i s'ha d'indicar clarament pel corrector al costat de la nota.

Exercici 2**Obra 1: Partenó**

- a) **Cronologia:** 447-432. Època clàssica. **Context històric i cultural:** S'inicia després de les Guerres Mèdiques quan l'Atenes de Pericles va resultar vencedora implantant la Democràcia. Moment dels historiadors Tucídides i Herodot. Dramaturgs: Èsquil, Sòfocles i Eurípides (tragèdies); Aristòfanes (comèdies). Filosofia: Sòcrates, Plató i els sofistes.

Puntuació: Cronologia [0'20 punts], històric i cultural [0'80 punts].

- b) **Estil:** Grec clàssic. **Característiques:** pilars fonamentals de l'art grec son: l'home [com deia Protàgores: "l'home és la mesura de totes les coses"], la natura, la raó, l'harmonia i la bellesa. Moment de màxim esplendor de l'art Grec. Aparició de l'ordre jònic. Període dels grans noms de l'estatuària grega: Policlet, Fidies, Miró (i lleugerament posteriors, Praxíteles, Escopes i Lisip). Reconstrucció dels temples de l'Acròpolis. Ceràmica de figures vermelles sobre fons negre.

Puntuació: Estil [0'25 punts] CINC característiques [0'15 punts c/u].

- c) **Tipus de temple i de planta:** Dòric octàstil i perípter monòpter: **Parts de l'espai interior:** *Pronaos*, Sala gran o *naos* i sala petita o *opistodomos*, pròpiament dita Partenó, on es guardava el tresor, reservada a les sacerdotesses i que no existeix en altres temples. La *pronaos* i l'*opistòdom* tenen, dos pòrtics hexàstils. **Parts de l'espai exterior:** Sistema arxitravat. El temple s'alça sobre un estilobat i dos estereòbats, que constitueixen l'escalinata que dona accés a l'edifici. Entaulament amb arxitravau, fris amb tríglifs i mètopes amb relleus, i cornisa. Frontó amb escultures. Proporció atípica: vuit columnes a la façana principal i disset a les laterals(en lloc de 6 x 13 que marcava el cànon). Columnes amb èntasis. Correccions òptiques.

Puntuació: Tipus de temple [0'20 punts]. Planta i parts espai interior [0'40 punts]. Exterior i ordre 0'40 punts].

- d) **Significat:** Ofrena als deus i demostració de la grandesa d'Atenes, després de derrotar als perses. La seva construcció, durant l'època de Pericles, va ser l'inici de la reconstrucció de l'Acròpolis atenesa, destruïda durant les guerres mèdiques.

Funció: Temple dedicat a Atena Parthenos, com a casa de la divinitat protectora de la ciutat.

Puntuació: Significat [0'50 punts]. Funció [0'50 punts].

- e) **A. Erècteon:** Temple dedicat a Atena, Posidó, Erecteu i Cècrops.
B. Temple d'Atena Niké: *Ex-vot* dedicat a Atena Victòria, deessa de la Saviesa i l'estratègia en la guerra.
C. Propileus: Entrada al conjunt monumental de l'Acròpolis.

Puntuació: 0'20 cada edifici identificat. 0'30 funció correcta

Obra 2: Tapis de la Creació

- a) **Cronologia:** Segona meitat del segle XI o primera del XII.
Context històric i cultural: És l'època de plenitud feudal, d'economia agrària, en la que apareix l'orde del Cister; es prediquen les croades; al segle XII s'inicia l'eclosió del Gòtic i el creixement de les ciutats, i s'accentuen els intercanvis culturals i comercials. La cultura és encara eminentment religiosa però, justament en créixer les ciutats, sorgeixen algunes manifestacions de caràcter civil que aniran afermant-se fins a fer-se les més importants. A Girona hi havia, a l'època, una important comunitat jueva: hi ha imatges jueves que poden estar a la base del disseny del *Tapís*.

Puntuació: Cronologia [0,20 punts] (es dona per bo també s. XI o s. XII). Context [0,80 punts].

- b) **Estil:** Romànic. **Característiques:** Caràcter eminentment religiós; resulta proper als grans absis de l'època, com el de Sant Climent de Taüll, en la seva claredat compositiva.
Arquitectura: fundació de molts monestirs i catedrals; caràcter defensiu de l'arquitectura civil (castells). Derivació de l'arquitectura romana: arc de mig punt i volta de canó.
Plàstica (escultura i pintura): geometrisme i claredat formal; allunyament del realisme naturalista. Funció al·legòrica i simbòlica de la imatge.

Puntuació: Estil [0,25 punts]. CINQ característiques [0,15 punts c/u.].

- c) **Característiques formals i compositives:** Estructura de gran rigor i claredat compositiva; ús de colors plans, amb figures i textos.
Format quadrangular amb estructura també quadrangular dins de la qual s'inscriu un cercle, combinant així harmoniosament dues figures geomètriques contradictòries (*quadratura del cercle*); centralització molt vigorosa; ús de moltes seccions, que compartimenten l'espai, on apareixen diferents figures.
Tècnica i suport: superfície plana de dues dimensions teixida amb llana de colors sobre sarja de llí. És un tapís teixit, el que resulta original com a representació artística.

Puntuació: Característiques formals i compositives [0'80 punts]. Tècnica i suport [0'20 punts]

- d) **Temàtica i iconografia:** Els dotze mesos de l'any (també cada estació); els quatre vents, el Pantocràtor, el mite de la creació del món (segons la presenta el llibre del Gènesi), en les seves diferents parts: l'Esperit creador de Déu (com un colom), llum i tenebra, diferenciació de la Terra i l'Aigua, divisió de les Aigües, el Sol i la Lluna, les diferents criatures, creació de l'Home i de la Dona [la resposta es valida amb 5 ítems].
Significat: La imatge presenta alhora dos cicles temporals: el de Déu creant el Món, circular i centralitzat, que es va donar una vegada, i el dels homes (el cicle anual), quadrangular, que es repeteix contínuament.
Funció: Decoració mural, baldaquí (damunt de l'altar, coronant-lo) o frontal d'altar.

Puntuació: Temàtica i iconografia [0'50 punts]. Significat [0'30 punts]. Funció [0'20 punts].

- e) **cicle:** Conjunt d'imatges diferents que formen part d'una mateixa obra, contribuint a explicar una història complexa i de la que cadascuna en forma part, com es dona al *Tapís de la Creació* o al *Frontal d'Avià*, per exemple.
iconoclàstia: Moviment religiós que es va donar a Bizanci (730-787) que rebutja la veneració de les imatges (de Déu i els Sants) per considerar-les idolàtriques
monestir: Institució, i edifici, que reuneix als monjos que viuen sota l'autoritat d'una Regla (com la benedictina).
frontal: Element decoratiu rectangular que cobreix la part del davant de l'altar (la que veuen els fidels), la majoria de fusta pintada, presentant assumptes extrets de l'Escriptura o de les vides dels Sants.

planta de creu llatina: Terme utilitzat per designar la planta d'una església, en la qual la nau longitudinal es més llarga que la nau transversal.

Puntuació: 0,25 punts cada resposta encertada.

Obra 3: *Apol·lo i Dafne*, de Gian Lorenzo Bernini

a) **Cronologia:**1622-1625.

Context històric i cultural: Triomf de la Reforma Catòlica [Contrareforma] Paper dominant de l'església. *Roma Sancta*. Poder de les grans famílies: Borghese, Barberini. Humanisme moralitzat. El model de l'antiguitat. Monarquies europees: a Espanya Felip IV, a Anglaterra, Carles I; Papat d'Urbà VIII, Barberini.

Fets culturals:Teoria heliocèntrica de Galileu.

Literatura: a Itàlia, el poeta Marino; a Espanya: Lope de Vega y Luis de Góngora.

Filosofia: Racionalisme de Descartes.

Puntuació: Cronologia [0'20 punts], Context: [0'80 punts].

b) **Estil:** Barroc. **Característiques:** Contrareforma catòlica. Corts catòliques *versus* Corts protestants. Art burgés *versus* art aristocràtic i d'església.

Arquitectura: Nova litúrgia: espais utilitaris i simbòlics.

Plàstica (escultura i pintura): Grans programes al·legòrics i simbòlics. Simbolisme i didacticisme de la imatge. *Horror vacui* compositiu. Predomini de la corba sobre la línia recta. Nous temes burgesos: paisatge, natura morta, retrat de grup.

Puntuació: Estil [0'25 punts] CINC característiques [0'15 punts c/u].

c) **Característiques formals i estructurals:** Composició dinàmica i helicoïdal, visible en la curvatura que pren l'anatomia de Dafne. Un sol bloc de marbre. Embalum rodo. Unifacialitat [un únic punt de vista (originalment dins una fornícula)]. Gran detallisme i expressivitat.

Tècnica: Talla.

Materials: Marbre amb diferents textures:aspres per representar les roques i el llorer, i summament suaus i polides per reforçar l'anatomia dels personatges.

Puntuació: Característiques formals i estructurals [0'80 punts]. Tècnica i material. [0'20 punts]

d) **Tema i iconografia:** Segons Ovidi a les *Metamorfosis*, Eros enfadat amb Apol·lo perquè aquest havia fet burla de la seva perícia amb l'arc, va disparar al déu una sageta d'amor amb la punta d'or i a la nimfa Dafne una sageta de rebuig amb la punta de plom. Apol·lo colpit d'amor per Dafne, va perseguir a la nimfa pels boscos fins que aquesta, acorralada, va demanar ajuda al seu pare el riu Peneu, que la va transformar en llorer (*daphne* en grec). Apol·lo, obligat a renunciar a la jove, va teixir una corona de llorer amb les fulles de l'arbre i va decidir portar-la sempre amb ell per coronar els poetes i els militars victoriosos.

Significat: Durant l'Edat Mitjana el mite pagà va ser interpretat com símbol de castedat, i aquest simbologia es va mantenir fins el segle XVII. Davant les crítiques rebudes pel seu posseïdor, el cardenal Borghese, aquest va afegir a la base de l'escultura un díptic que aconsella sobre les desgràcies derivades de l'ímpetu amorós."L'amant que cerca el plaer de la bellesa fugissera/s'omple les mans de fullaraca o cull fruits d'amarguesa".

Funció: De gaudi i moralitzant .

Puntuació: Tema i iconografia [0'60 punts]. Significat [0'30 punts]. Funció: [0'10 punts]

e) **Coincidents:** amb el **David de Donatello:** *Contrapposto*; predomini de la línia corba; amb la **Pietat de Miquel Àngel:** Unifacialitat.

Divergents: amb el **David:** marbre per bronzo; amb la **Pietat** diversos blocs; un sol bloc. Moviment *versus* estatisme.

Puntuació: 0'25 punts per cada comparació correcte.

OPCIÓ B**Exercici 1****Obra 1: Pavelló Alemany [Barcelona], de Mies van der Rohe.**

Cronologia: 1929.

Context: Dictadura de Primo de Rivera. Tres anys abans de la Segona República. Exposició Universal de Barcelona. Segon gran desenvolupament urbà de Barcelona. Victòria nacionalsocialista en les eleccions alemanyes.

Cultura: Generació literària espanyola del 27: Garcia Lorca, Alberti. Surrealisme i psicoanàlisis: Buñuel i Dalí [*Un perro andaluz*], Freud [Lliçons d'introducció al psicoanàlisis(1932)].

Estil: Funcionalisme.

Característiques: Materials emprats: marbre travertí, ònix, granit, acer inoxidable i vidre. Arquitectura adovellada amb especial èmfasis en els elements de suport (pilars d'acer). Estructura transparent amb clara relació de l'espai interior i exterior. Planta lliure. **Altres elements:** Un estany amb l'escultura *Demà* de Georg Kolbe i a dins la cadira Barcelona dissenyada pel mateix Mies van der Rohe.

Significat: El pavelló volia significar els valors de la Nova Alemanya: racionalitat, austeritat, transparència i perfecció, enfront de la arquitectura grandiloqüent dels edificis de la Fira Universal de 1929, entre ells el Palau Nacional, avui seu del MNAC. Posar en valor els principis de la Bauhaus, escola de la que Mies van der Rohe va ser director entre 1930 i 1933 a Desau i Berlín.

Funció: Edifici representatiu d'Alemanya a l'Exposició Universal de Barcelona de 1929.

Es valorarà específicament no tant la quantitat de coneixements sobre l'obra concreta que es proposa sinó l'aplicació ordenada i coherent de l'esquema proposat. **La primera i la segona qüestió del primer exercici estan íntimament relacionades.** Un comentari que no tingui res a veure o molt poc amb l'esquema es considerarà que no respon la pregunta formulada a la segona qüestió del primer exercici.

El corrector, malgrat la no adequació a l'esquema, haurà de valorar allò que l'alumne aporta referent a: cronologia, context històric i cultural [0'50 punts];
estil [0'50 punts];
característiques [2 punts];
significat [0'70 punts];
funció[0'30 punts].

La NO ADEQUACIÓ resta 1 punt i mig i s'ha d'indicar clarament pel corrector al costat de la nota.

Exercici 2

Obra 1: *August de prima Porta*

- a)
- Cronologia:**
- 19 a.C. (copia 14 d.C.).

Context històric i cultural: Època imperial. Romanització. Divisió en Províncies. Pau d'August. Màxim període de l'expansió de l'Imperi Romà. Sòlida estructura social, jurídica (Dret romà), política i comercial. Naixement de Jesucrist.

Cultura: Ovidi: *Les Metamorfosis*; Virgili: *La Eneida* (30-19 a.C.)

Puntuació: Cronologia [0'20 punts]. Context [0'80 punts]

- b)
- Estil:**
- Romà Imperial.
- Característiques:**
- Consolidació de l'arquitectura (Panteó); Arquitectura commemorativa: columnes, arcs triomfals. Consolidació de l'escultura (imatges d'emperadors). Moment àlgid de la pintura mural: Estils ornamental i Estil il·lusionista. Realisme plàstic. Cultura llatina.

Puntuació: Estil [0'25 punts]; CINC característiques [0'15 punts c/u.]

- c)
- Característiques formals i estructurals:**
- Escultura d'embaum rodó;
- contrapposto*
- a la manera del
- Dorífor*
- de Policlet. Unifacialitat. Alts relleus en la cuirassa.
- Tècnica:**
- Fosa en l'original i talla en el que analitzem.
- Materials:**
- bronzo en l'original i marbre de Carrara a la còpia de l'any 14 d.C.

Puntuació: Característiques [0'80 punts]. Tècnica i Materials [0'20 punts]

- d)
- Tema:**
- Retrat idealitzat d'August.

Significat: Fet per commemorar l'inici de la *Pax Augustea* amb la pacificació de la Gàl·lia i la Hispània.

Iconografia: A la cuirassa detalls dels èxits a la Gàl·lia i Hispania; dofí de Venus amb Eros per recordar el caràcter diví d'August, que com a membre de la gens Iulia era descendent d'Enees, fill de Venus i Anquises; també hi són representats Diana i Apol·lo, divinitats protectores de la casa imperial. Identificació del poder polític i religiós. Al voltant de la cintura hi ha una capa anomenada *paludamentum*

Funció: Propagandística del poder Imperial. La segona versió va ser feta per a la mansió de Lívia, esposa d'August, un cop aquest havia mort.

Puntuació: Tema i iconografia [0'80 punts]. Significat: [0'10 punts]. Funció [0'10 punts]

- e)

1. acroteri;	10. timpà;
2. gàrgola;	11. frontó;
3. entaulament;	12. cornisa simple;
4. mètopa;	13. fris;
5. tríglif;	14. arquitrav llis;
6. àbac;	15. capitell;
7. equí;	16. fust;
8. collarí;	17. estilòbat;
9. tambor;	18. estereòbat.

Puntuació: [0'10 cada encert]

Obra 2: Monestir de Poblet

- a) **Cronologia:** Segona meitat del segle XII, entre 1166 i 1185 (ampliació durant els segles XII i XIII i fins al segle XVII).

Context històric i cultural: És una fundació del comte Ramon Berenguer IV que s'inicia amb la petició a l'abadia cistercenca de Fontfreda a la vora de Narbona l'any 1150 on es demanava que desplaçés una comunitat de monjos a unes terres acabades de conquerir als sarraïns amb una doble finalitat : d'una banda la repoblació de la zona i de l'altra, la religiosa.

El nom deriva del llatí "*populetum*" que vol dir "bosc d'àlbers", l'espècie dominant en els boscos espessos en el moment de la fundació. L'últim gran impuls de reforma monàstica medieval correspon al moviment cistercenc que neix a finals del segle XI, assoleix la seva maduresa durant el segle XII i l'apogeu de la seva expansió durant el segle XIII . Fins al segle XII la pràctica monàstica componia gairebé en exclusiva la major part de la vida religiosa de l'Església alhora que constituïa el monopoli cultural i, fins i tot, a vegades, dirigent, de tota la societat.

A partir del segle XIII les circumstàncies històriques van canviar : la vida a les ciutats es revitalitzarà, el comerç va prosperar i l'economia monetària comença a prendre nova volada. Davant les noves circumstàncies aniran sorgint els ordes mendicants principalment franciscans i dominics, que, establerts a les ciutats, crearan escoles i universitats que seran el nou referent cultural. Tot aquest procés s'havia iniciat amb la consolidació del feudalisme al segle XII que juntament amb el poder monàrquic i el paper hegemònic de l'Església, van marcar les pautes d'un nova societat que gràcies a un cert creixement demogràfic i al perfeccionament de les tècniques agrícoles, va iniciar un període d'expansió. El segle XIII serà el de consolidació d'aquest procés de creixement i millora que permetrà la revitalització dels burgs i ciutats i el sorgiment d'una nova classe social, la burgesia, lligada al desenvolupament mercantil. A mitjan segle XIV amb l'anomenada "crisi de la Baixa Edat mitjana" tot aquesta expansió es veurà interrompuda per una sèrie de catàstrofes demogràfiques i econòmiques (fam, guerres, epidèmies) que transformaran les vivències religioses i espirituals.

Puntuació: Cronologia [0'20 punts], Context històric i cultural [0'80 punts].

- b) **Estil:** Gòtic amb les característiques pròpies que li confereix el seu caràcter de monestir cistercenc.

Característiques: l'orde del Cister va organitzar la fundació de Moreruela (Zamora) i les de Poblet i Santes Creus a la Catalunya Nova, Piedra a Saragossa i Santa Maria de la Huerta a Sòria. Així es va introduir un nou concepte arquitectònic on l'austeritat era un obstacle per a la decoració però afavoria l'avenç tècnic vers el que després havia de ser el gòtic. Els primers elements que es van importar de França van ser les ogives, els arcs apuntats i l'increment de l'alçada de les naus. Aquests elements també van influir en les grans construccions encara romàniques que es feien a finals del segle XII (Lleida, Sigüenza, Àvila).

Els historiadors distingeixen tres grans cicles dins l'art gòtic:

- Període inicial (segona meitat del XII / inici del XIII): transició de models romànics a gòtics.
- Període de plenitud (XIII i XIV): consolidació i expansió.
- Període flamíger (XV / inici XVI): exuberància ornamental.

Puntuació: Estil [0'25 punts] CINQ característiques [0'15 punts c/u].

c) **Parts del conjunt monàstic:**

1. claustre;	6. sagristia antiga.
2. església;	7. Sala Capitular;
3. cuina;	8. biblioteca;
4. refectori;	9. antic refectori.
5. calefectori;	10. refectori dels conversos

Tipus de coberta:

Església. La nau central està coberta amb volta de canó apuntada, reforçada per sis arcs torals, mentre que les dues laterals presenten coberta de volta de creueria.

Claustre: Les quatre crugies són cobertes amb voltes de creueria apuntada i els arcs apuntats, que delimiten tres parts del pati interior, presenten una sòbria traceria gòtica, d'acord amb l'austera decoració geomètrica i floral dels capitells.

Sala capitular. un auster espai quadrat amb quatre pilars octagonals al centre, coronats amb capitells lleugerament decorats, des d'on arrenquen en palmera els nervis de les nou voltes de creueria que formen el sostre de la sala.

Dormitoris. Una immensa nau gòtica de 87 metres de llargada i 10 m d'amplada, té un sostre de fusta de dos aiguavessos, i 19 arcs apuntats recolzats sobre potents mènsules ben treballades.

Puntuació: Parts del conjunt monàstic [0'60 punts]. Tipus de coberta [0,10 punts] cada resposta encertada. Màxim [0'40 punts]

d) **Significat:** El monestir de Poblet respon ben clarament a l'ideal cistercenc després de la reforma promoguda per Robert de Molesmes, el qual, cansat del luxe creixent dels benedictins i mogut per l'esperit d'humilitat i pobresa, va promoure un retorn a l'inici. Volen, simplement, retrobar i assegurar unes condicions en les quals sigui possible de viure més a fons l'ideari de la Regla benedictina, això és, la recerca de Déu en una vida de comunitat pautada per la pregària, la lectura i el treball ("ora et labora").

Funció: L'austeritat en les formes i la funcionalitat van ser els elements clau que determinaran les dependències principals del monestir: una església per pregar, una sala capitular dedicada a la lectura diària dels capítols de l'orde, el refectori i el dormitori per fer els àpats i dormir en comunitat. A més del claustre, una biblioteca i un celler i un conjunt de dependències per al desenvolupament de la vida agrària.

Puntuació: Significat [0'50 punts]. Funció [0'50 punts].

e). 1. Arc de mig punt; 2. Arc carpanell, 3. Arc apuntat; 4. Arc peraltat;

Puntuació: 0'25 punts per a cada encert.

Obra 3: L'enterrament del senyor d'Orgaz, de El Greco

a) **Cronologia:** 1586-1588 [s'admet finals segle XVI].

Context històric i cultural: Regnat de Felip II a Espanya. Construcció de El Escorial. Toledo centre cultural. Poder del Capítol catedralici. Assentament de les directrius del Concili de Trento. Reforma catòlica. Inici del segle d'Or espanyol de les arts plàstiques i les lletres. A Roma papat de Sixt V creador de la *Roma Sancta*.

Puntuació: Cronologia [0'20 punts], Context [0'80 punts].

b) **Estil:** Manierista [s'admet Renaixement tardà].

Característiques: A nivell pictòric: Allargament del cànon clàssic. Ruptura de la simetria. Diversos punts de fuga o punt de fuga fora del quadre. Distorsió de les figures, situades de manera forçada dins la composició. **A nivell escultòric:** Formes helicoidals ascendents. Utilització de diversos blocs de marbre. Multifacialitat. **A nivell arquitectònic:** Alteració de la morfologia arquitectònica. Antifuncionalitat. Plantejaments escenogràfic. **A nivell ideològic:** Cripticisme; art culte i aristocràtic; imatges al servei de l'església: Manierisme reformat.

Puntuació: Estil [0'25 punts] CINQ característiques [0'15 punts c/u]

c) **Característiques formals:** Predomini del color sobre la línia, més evident en el registre superior. **Característiques compositives:** Composició en dos estadis. El superior amb el cel i l'inferior amb la terra. Organització inferior a la manera d'un fris. Composició tancada; unitarià; fosca; simètrica. Perspectiva escalonada o isocefàlia [superposició de caps]. A la meitat del registre superior la composició dibuixa un rombe els vèrtexs dels quals son les figures de Jesús, la Verge, l'àngel i Sant Joan Baptista.

Tècnica i suport: oli sobre tela.

Puntuació: Característiques [0'80 punts]. Tècnica i suport [0'20 punts]

d) **Temàtica i significat:** Segons la llegenda quan el Senyor d'Orgaz va morir l'any 1323, Sant Agustí –aquí amb la mitra de bisbe- i Sant Esteve -aquí amb una túnica en la qual es representa el seu martiri- van baixar del cel per enterrar-lo amb les seves pròpies mans. Sobre aquesta escena terrenal amb personatges civils i religiosos, on destaca el retrat del fill del pintor, El Greco reproduceix la Glòria celestial, en la qual Jesús i Maria rebent a sant Joan Baptista que intercedeix pel difunt perquè sigui acceptat al Regne del Cel. Darrera de la Mare de Déu hi ha sant Pere. A l'extrem inferior s'hi representen els personatges de l'Antic Testament: David, Moisès i Noè,. L'àngel porta en les seves mans l'ànima del difunt senyor d'Orgaz. **Funció:** Commemorativa .

Puntuació: Tema i significat (Història/llegenda) [0'90 punts]. Funció [0'10 punts].

e) Sant Joan Baptista: **vestit de be**; Sant Pere: **les claus**; David: **l'arpa**; Moisès; **les taules de la Llei**; Noé: **l'arca**

Puntuació: [0'20 punts cada encert].